

PASKAIDROJUMA RAKSTS.

Ievads.

Arhitektoniski mākslinieciskā inventarizācija ēku pārbūvei Bauskā, Rūpniecības ielā 14 tiek izstrādāts pēc īpašnieka pasūtījuma.

Arhitektoniski mākslinieciskā inventarizācija veikta dzīvojamai ēkai ar kadastra Nr. 40010028001 (ielas mājai) un dzīvojamai ēkai ar kadastra nr. 400010028002 (sētas mājai).

Ēkas nav arhitektūras pieminekļi, tām nav noteikta kultūrvēsturiskā vērtība, tās atrodas valsts nozīmes pilsētībūvnieciskā pieminekļa Nr. 7425 "Bauskas vēsturiskais centrs" robežās.

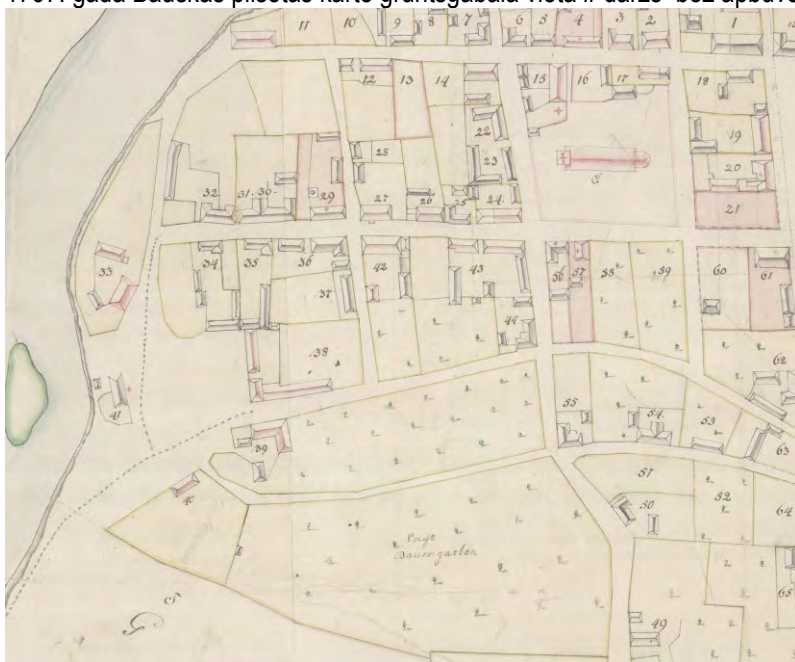
Apsekošana, uzmērīšana un fotofiksācija tika veikta no 2022. gada marta līdz 2022. gada jūnijam.

Vēsturiska izziņa

Vēsturiskā izziņa balstīta uz Latvijas Valsts vēstures arhīva, Valsts Zemes dienesta arhīva, NKMP arhīva materiāliem, literatūras un interneta avotiem.

Gruntsgabala attīstība.

1797. gada Bauskas pilsētas kartē gruntsgabala vietā ir dārzs bez apbūves.

LVVA, 1679. Fonds, 156. apraksts, 106. lieta

1882. gadā gruntsgabals jau apbūvēts – kartē redzama koka apbūve – ielas ēka un 4 koka saimniecības ēkas. Gruntsgabalā Nr. 179 nodalītais apbūvētais laukums gruntsgabala R daļā nesakrīt ar patreizējo gruntsgabala robežu.

Ēku izvietojums gruntsgabalā 1895. gadā – vienkārša veikala – saimniecības ēkas projektā. Abas apskatāmās mūra ēkas uzbūvētas. Kalēju ielas pusē – dārzs.

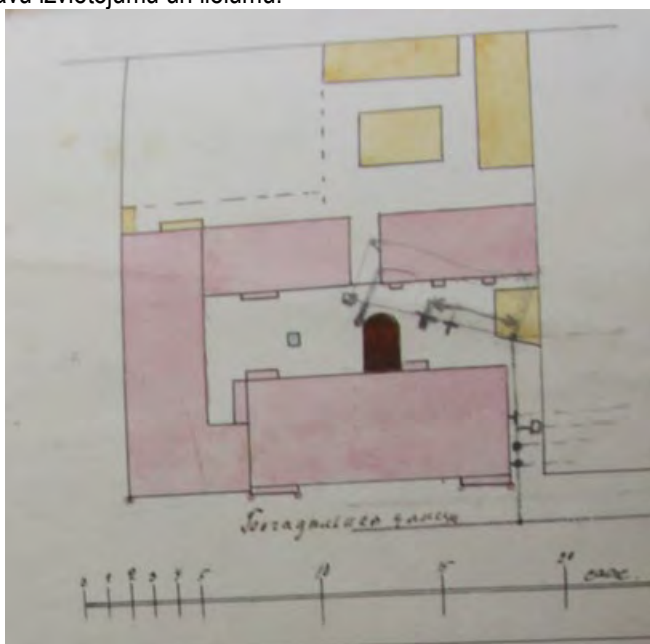

Ēku izvietojums gruntsgabalā 1911. gadā – novietnes skicē veikala ēkas pārbūves projektā. Iekšpagalmā un dārzā – koka saimniecības ēkas.

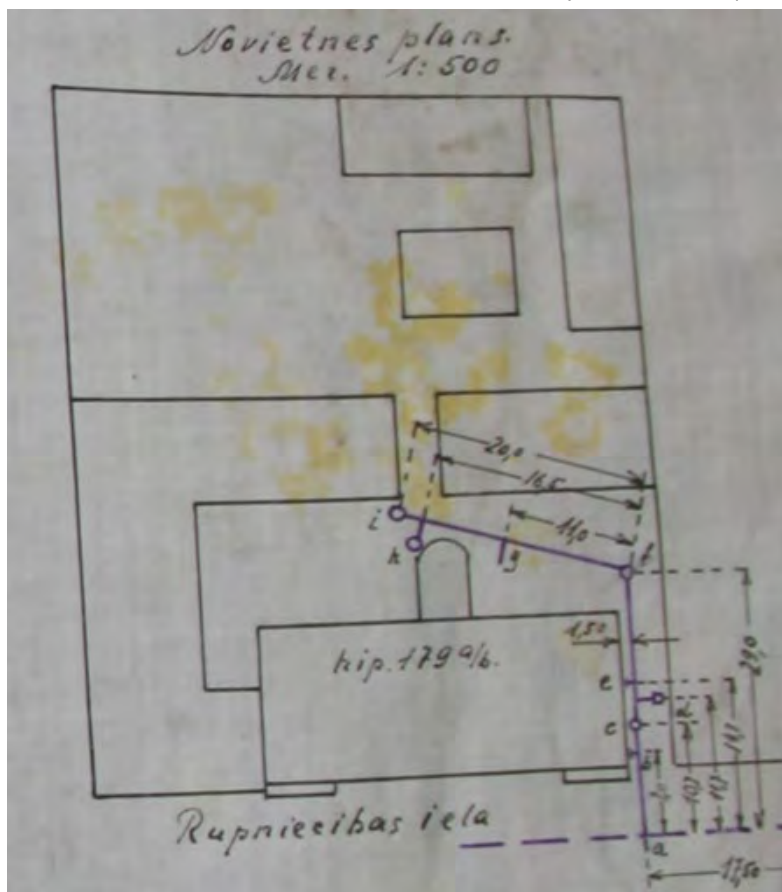
LVVA, 751. Fonds, 2. apraksts, 447. lieta

Ēku izvietojums gruntsgabalā 1912. gadā – novietnes skicē kāpņu telpas piebūves projektā. Kona saimniecības ēkas maina savu izvietojumu un lielumu.

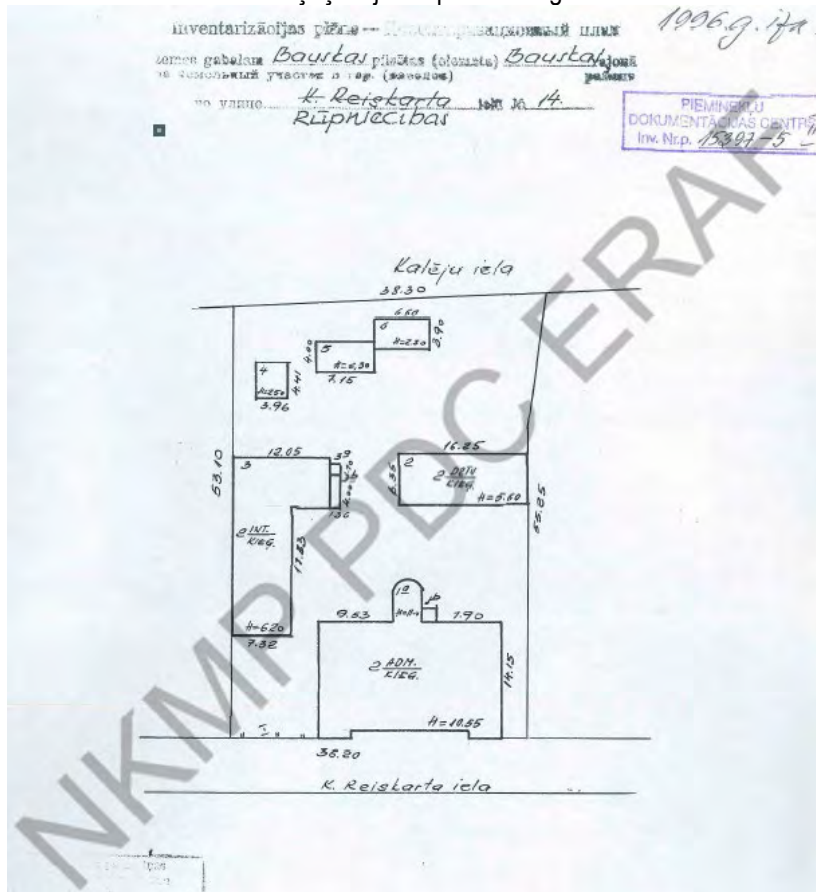
LVVA, 751. fonds, 2. apraksts, 447. lieta

Ēku izvietojums gruntsgabalā 1936. gadā – kanalizācijas projekta novietnes skicē.

LVVA, 751. fonds, 2. apraksts, 447. Lieta

Apbūve gruntsgabalā parādīta vēsturiskajā inventarizācijas lietā. Ēku izkārtojums – ar skolu/dzīvojamo ēku, dzīvojamo ēku, internātu un palīgēkām gruntsgabala dziļumā attiecas uz 1953. gadu. No šīm ēkām šobrīd saglabājušās abas dzīvojamās ēkas. Internāta ēka un šķūņi nojaukti pēc 2012. gada. Vēsturiskā veikala ēka pie ielas – zudusi kara laikā.

VZD Zemgales nodaļas arhīvs. Attēls no NKMP PDC izziņas

Gruntsgabala šīsdienas robežās ielas frontē atradušās divas bloķētas trīsstāvu mūra ēkas – esošā ēka labajā, un zudusi ēka kreisajā pusē, skatoties no ielas. Nekustamā īpašuma zemesgrāmatu nodaļējuma sākotnējie numuri bijuši 179/a - esošā ēka) un 179/b – zudusi ēka.

Esošajai ēkai adrese sākotnēji bijusi Rūpniecības (Nabagmājas) ielā 12 (spriežot pēc numura uz ieejas durvīm) kas vēlāk mainīta uz Rūpniecības 14, kā tagad. Attēlā zemāk – abas adreses – Nr. 12 logā un Nr. 14 uz ieejas portāla.

Esošā ēka ir trīsstāvu mūra ēka ar izbūvētu mansardu un pagrabstāvu. Bloķētā ēka sākotnēji bija viestāvu ēka, pēc tam pirmais īpašnieks tai izbūvēja otro stāvu, un fotogrāfijā jau var redzēt divstāvu ēku ar vienslīpu jumtu un ar 4 logu asīm ielas fasādē, vienu ieeju no ielas. Ēka redzama jau attēlos ar ielas ēkas sākotnējo arhitektonisko risinājumu.

Īpašnieki

Ielas ēku būvējis Samuēls Izciķis Mihelsons 1884. gadā. Uz to norāda gada skaitlis balkona metālkalumos un krāsotie uzraksti fasādē – “S.I. MICHELSON” un “LIQUER FABRIK”.

Ēkas nākamais īpašnieks (1900?-1921) bijis Kristaps Stepermanis – rakstnieks, grāmatizdevējs, sabiedriska darbinieks. Viņš bijis grāmattirgotājs Bauskā, rostīgi darbojies arī sabiedriskā dzīvē: nodibinājis lauksaimniecības biedrību Bauskā. Ēkā atradās Stepermana grāmatu apgāds, grāmatnīca, valsts sākumskola, domājams arī, ka dzīvokļi un citi veikali.

Stepermanis pārdod īpašumi Jānim Turkam 1921. gada 17. augustā. Ēkā atradās amatnieku darbnīcas, veikali, pasts, telegrāfs, pilsētas valdes pārzinā esošas iestādes - latviešu pamatskola, ebreju pamatskola, dzīvokļi, fotogrāfa A. Zāles fotodarbnīca un laikraksta “Bauskas vēstnesis redakcija”

Pēc kara (1948.g.) ielas ēkā bija ceptuve ar veikalu, mācību telpas, dzīvokļi, pēc pārbūves (1953.g.) mācību telpas, dzīvojamās telpas. Pagalma ēkā gan 1948., gan 1953. gadā bija dzīvojamās telpas. 1953. gadā pagalmā uzbūvēja internāta ēku Bauskas 2. vidusskolai, kas patreiz nojaukta.

1980-to gadu beigās – 1990- to gadu sākumā ielas ēkā bija veikali.

Pēc neatkarības atgūšanas ēku atguva J.A. Turķis.

No 1995. gada, kad ielas ēku apsekoja NKMP, līdz šodienai tā ir neapdzīvota.

Pagalma ēkā viens dzīvoklis šobrīd apdzīvots.

Stila raksturojums

Historisms bija vadošo stilu Eiropas arhitektūrā periodā no 19. gs. 30. gadiem, kad nozīmi zaudēja klasicisms, līdz 19. gs. 90. gadiem, kad arhitektūras attīstības virzienu sāka noteikt jūgendstils. Neogotika ir historisma paveids, kurā arhitektūra tika interpretēta gotikas formas - lauztās arkas, augsti, šauri logi, tornīšu pārbagātība. 19. gadsimta otrajā pusē neogotika kļuva līdzsvarotāka būvmasu kārtojumā, bet daudzveidīgāka arhitektoniskās apdares detaļu klāstā, kad tika variēti

dažādas plāna konfigurācijas un silueta rīzalīti, pakāpjveida zeltiņi kombinēti ar trīsstūrīgiem un ailes ar taisnām pārsedzēm mīkrtotas ar smailoka arkām.

Klasicisma mākslinieciskās kompozīcijas paņēmieni bija frontalitāte, simetrija, cēla vienkāršība un centrālajam akcentam pakārtotas celtnes pārējās daļas. Plaši izmantoja antīko orderu elementus, taču visvairāk lietoja izteiksmē relatīvi vienkāršo dorisko orderi. Visām ēkām neatkarīgi no to funkcijas veidoja stingri simetriskas fasādes ar izceltu centrālo daļu, parasti portiku vai tam līdzīgu motīvu. Klasicisma portāliem raksturīga stingra, antīkās mākslas strukturālajā loģikā sakrājota uzbūve. Durvju vērtnēm ir ģeometriski precīzs dalījums, bet augšējo pildīņu parasti rotā rozete.

Būvniecības periodizācija

Apsekojamajā objektā var konstatēt 4 būvniecības periodus.

Līdz 1884. gadam teritorijā atradušās koka ēkas.

- 1. būvperiods. 1884. gads. Ielas (179/a) un pagalma ēkas izbūve. Ielas ēka - divstāvu ēka ar akcentētu neogotisku parapetu un četriem tornīšiem, kas noslēdz rīzalītu stūru izvīzījumus. Būvprojekts nav saglabājies. Tā kā 1895. gada novietnē pagalma ēka redzama patreizējā lielumā, bet pārbūves projektos, kas pieejami no 1895. – 1940. gadam, nekādi rekonstrukcijas darbi netiek paredzēti, var secināt, ka pagalma un ielas ēkas būvētas vienlaicīgi. Tām izmantots arī vienāds plastiskais dekors – rozetes.
1895. – 1899. gads. Vienstāvēgas veikala – saimniecības ēkas (179/b) izbūve ielas frontē un gar sānu robežu, tās otrā stāva izbūve. Pēc otrā stāva izbūves veikala ēkai ielas frontē izveidojas vienots historisma stila ansamblis. Īpašnieks S.I. Mihelsons.
- 2. būvperiods. 1911. -1912. gads. Ielas ēkas (179/a) fasāžu izmaiņas un mansarda stāva izbūve (1911.), jaunas kāpņu telpas piebūve (1912.) ielas ēka iegūst savu patreizējo būvapjomu. Īpašnieks K. Stepermanis
1925-1926. g. pārbūves veikala ēkai (179/b) – ieejas no ielas, fotogrāfa salons 3. stāvā (1926.). Īpašnieks J.A.Turķis
- 3. būvperiods. 1924.-1941. 1936. g. veikta pēdējā lielā pārbūve – ielas ēkā izbūvētas betona kāpnes koka kāpņu vietā, tai pašā gadā ēka pieslēgta kanalizācijai. 1935. g. ēka pārkrāsota pelēkā krāsā. No 1924.-1938. gadam ēkā bijis nepieciešams kosmētisks remonts, par ko liecina vairāki amatpersonu apsekojuma slēdzieni – bojāts sienu, griestu apmetums, grīda šķīrbaina un šūpojas, vajadzīgas papildus tualetes un telpas jākārso. Tāpat vārti iebraukšanai pagalmā nav lietojami. Īpašnieks J.A.Turķis
- 4. būvperiods. Karā zudusi veikala ēka (179/b), drupas novāktas. 1953.gads. Pēckara pārbūves ēkas iekštelpu tālākai pielāgošanai skolas vajadzībām. Internāta ēkas izbūve teritorijā. Pagalma ēkas iekštelpu pārbūve un logu izbūve dienvīdū ārsienā. Īpašnieks – Izglītības nodaļa.
No 1995. gada, kad ēku apsekoja NKMP, līdz šodienai tā ir neapdzīvota.

Ēkas raksturojums

Ielas ēka.

Ēka bijusi būvēta historisma stilā, sākotnēji izmantojot neogotikas elementus kopā ar klasicisma stilā balstītām formām – dzegas, ieejas durvis, logi. Ēkas galvenajai fasādei ir divi sānu rīzalīti ar 2 logu asīm katrā, ko akcentē poligonāli izvīzījumi. Centrālajā daļā ar 5 logu asīm uzsvērtā ar portālu, balkonu, un jumta zeltiņi.

Sākotnēji virs jumta bijuši divpakāpju tornīši, vainagoti ar dzeguļiem. Ar dzeguļiem bija nobeigti arī sānu fasāžu parapeti.

Ēkas veidols zaudējis gotiskos akcentus - tornīšus un dzeguļu joslu lielākajā 20. gadsimta sākuma pārbūvē, kad izbūvēts mansarda stāvs. Šajā laikā poligonālie izvīzījumi pārsegti ar skārda kupoliem. Tie pārbūvēti par plakanu skārda klāju pēc 1945. gada.

Izbūvējot mansarda stāvu ar jumta izbūvēm, ēkas centrālā daļa ar ieejas portālu un balkonu centrā kļūst vēl uzsvērtāka, jo jumta stāvā ēkas centru akcentē arī mūrēts centrālais zeltiņis ar trim logu asīm. Jumta izbūvi jumtiņi – liekti.

Ēkas fasādē nolasāmas pēdas no vārtu arkas, ar ko bijusi pārsegta iebrauktuve pagalmā. Skursteņu galvas ir ar pakāpienveida nobeigumu.

Pagalma ēka

Pagalma ēkas ir vienkāršā klasiskā proporcijā būvēta divstāvu ēka ar bagātāku galveno – Z fasādi un nedekorētām pārējām fasādēm. Galvenajā fasādē centrālā daļa akcentēta ar izvīzītu sienas plakni, ko ietver vienkārši pilastrī ar pusapaļu nobeigumu un vainago trīsstūrveida zeltiņis. Fasādi vainago vienkārša apmesta pakāpienveida dzega un sadala starpdzegas

Pilastru nobeigumus rotājušas rozetes, analogi ielas ēkai. Skursteņu galvas ar pakāpienveida nobeigumu. Ēkas fasādē zem apmetuma konstatēta iepriekšēja perioda fasādes apdare – ar masā krāsotu javu izšuvots ķieģeļu mūris.

Plānojums

Nav bijis iespējams atrast grafisko materiālu par ēku sākotnējo projektu, tādēļ secinājumi par ēkas plānojuma izmaiņām jāveic, balstoties uz ēkas apskati dabā, vēsturiskajiem pārbūves projektiem un vēsturisko inventarizācijas lietu.

Ielas ēka.

Ja būvējot bija paredzēts pagrabstāvā izvietot 2 veikalus, uz ko norāda esošās aizmūrētās ieejas, iespējams, ka veikali vai publiskas telpas bija paredzēti arī pirmajā stāvā, bet otrajā stāvā – dzīvoklis, uz ko norāda balkons, tad, ilgstoši lietojot ēku kā publisku ēku, sākotnējais telpu lietojums un dalījums būtiski izmainīts, gan nojaucot, gan izbūvējot jaunas starpsienas.

Ēkā bija kantori – pasts, tiesa, nodokļu departaments, skolas – Bauskas pamatskola un žīdu skola – klases, skolotāju dzīvoklis.

Centrālās koka kāpnes, kas savienoja 1. un 2. stāvu, nomainītas uz betona vien 1936. gadā. Caur ailām ēka bijusi savienota ar bloķēto veikala ēku.

1911. gadā izbūvētajā 3. stāvā ar 12 dzīvojamām telpām un krāsni katrā šobrīd ir 7 telpas.

Pagalma ēka.

Pagalma ēka bijusi dzīvojamā ēka, kaut gan ir ziņas, ka, tur atradušās dažādas darbnīcas - iespējams, ražots liķieris, atslēdznieku darbnīca. 1953. gadā veiktajā pārbūvē ēkas D fasādē 1. stāvā izveidotas logailas un likvidēta izeja uz āru otrajā stāvā, kas vedina domāt, ka sākotnēji tā, iespējams, izgājusi uz bloķēto koka ēku. Telpas sadalītas mazākās.

Fasāžu apdare

Ielas ēka. Ēkas fasādes ir apmetas, ar apmetuma vilkumiem, formā lietu plastisko dekoru.

Fasādē redzams sākotnējais plastiskais dekors ar neogotiskā dekora fragmentiem rīzalītu daļās. Visbagātīgāk dekorētā ir ēkas galvenā fasāde.

Pirmā stāva logus ietver sandriki ar taisnu dzegu, ko balsta konsoles ar triglifa ornamentu. Logailas sāni – profilēti. Plaknē starp logu un sandrika dzegu - spoguļi ar atslēgas akmeni centrā. Spoguļi – ar perforētu apmetuma plakni. Starp logiem – vertikāli apmetumā veidoti spoguļi ar profilētu malu un tādu pat apmetuma rozeti centrā. Rīzalītos logus ietver apvienots sandriks, kam pilastru vietā – poligonālie izvīzījumi. Logailas sāni – profilēti.

Otrā stāva logus ietver sandriki ar taisnu dzegu, ko balsta konsoles, kas aptvertas ar festonu un lejas daļā nobeidzas ar akanta lapu. No sāniem logus ietver profilēts pilastrs. Logailas sāni – profilēti. Plaknē starp logu un sandrika dzegu - spoguļi ar rozeti centrā. Rīzalītos logus ietver apvienots sandriks, kam pilastru vietā – poligonālie izvīzījumi. Logailas sāni – profilēti. Sānu fasādē otrajā stāvā - trīs aklie logi - ar analogiem sandrikiem.

Jumta dzega - apmetumā vilkta, klasiskās formās, zem tās – dekoratīva apaļloka arkāde, kas balstās uz kanelurētām konsolēm. Konsoles un arku plaknes rotātas ar rozetēm. Arkāde dekorē arī sānu fasādi pret rietumiem.

Apmetumā vilktās starpdzegas zem logu palodzēm, un starpdzega otrā stāva grīdas līmeni un cokola līmeni – vilktas apmetumā, tās aplokās ap daudzstūra izvīzījumiem rīzalītu stūros un turpinās sānu fasādē. Pagalma fasādē turpinās tikai jumta dzega un dzegas zem otrā stāva palodzes un pret otrā stāva grīdas līmeni.

Ielas fasādes centrālais akcents ir galvenā ieeja ar lieveni un balkonu ar divviru durvīm virs tās. Lieveņa pakāpieni ir kalti no baltakmens.

Ārdurvis ar virsgaismu ietver pilastru ar kanelurētu fasādes plakni. Tiem ir cokols ar profilētu bāzi un kapiteli, pilastru noslēdz konsole balkona balstam.

Jumts šobrīd – šīfera plākšņu, ar skārda apdari jumta izbūvēm. Parapetu augša segta ar jumta skārdu. Uz dzegas saglabāties oriģinālais jumta iesegums ar sarkaniem plakaniem māla kārņiem.

Pagalma ēka

Ēka ir apmesta. Pakāpienveida dzegas un starpdzegas apmetas. Pilastru nobeiguma rozetē saglabājusies atlieta dekoratīvā puķīte, analoga ielas ēkas dekoram. Pilastru kantēm – apmetumā vilkta fāze.

Divslīpu jumts ar šīfera iesegumu. Ēkas fasādē nolasāmas aizmūrētu ailu vietas.

Ēkas konstruktīvā shēma

Ielas ēka. Konstruktīvā shēma ir nesošas ķieģeļu mūra ārsienas ar nesošu iekšējo garensienu. Pārsegumi - koka siju. Pagraba un kāpņu telpas pārsegums – lēzenas ķieģeļu velves pa tērauda sijām. Jumta konstrukcija – koka. Iekšsienas – mūra vai koka.

Pagalma ēka

Nesošas ķieģeļu mūra ārsienas un šķērssienas 1. stāvā, koka pārsegumi un koka nesoša garensiena otrajā stāvā.

Kāpņu telpas

Ielas ēka. Ēkā ir 2 kāpnes – vienas kāpņu telpā, kas piebūvēta 1912. gadā un savieno pirmo – trešo stāvu, otras – ēkas centrā, kas no centrālajām durvīm ved uz otro stāvu, izbūvētas 1936. gadā, nomainot koka kāpnes. Abās kāpnēs betona pakāpieni un vienkāršas metāla margas ar koka rokturi. Lai iegūtu nepieciešamo augstumu izešanai pa kāpnēm, siena virs iekšējām kāpnēm otrajā stāvā slīpināta, izveidojot arī slīpu konstrukciju otrā stāva telpas grīdā.

Pagrabstāvā bijušas sākotnējas ieejas no ielas, pašreiz – aizbūvētas, domājams, ka ar akmens vai betona kāpnēm. Šobrīd saglabājušās 2 ieejas no pagalma – ar zudušām koka kāpnēm.

Pagalma ēka

Ēkās centrā ir viena laida platas un ļoti stāvas koka kāpnes. Lai varētu iziet, otrā stāva sienas lejas daļa slīpināta. Kāpnes sekundāras, neērtas.

Logi, durvis.

Ielas ēka.

Ēkā konstatējami vairāku tipu ailu aizpildījumi. Sākotnējiem - 1. tipa logiem un durvīm ir visrūpīgākais izpildījums, stilistiski tie atbilst historisma stilam un datējami ar ēkas būvniecības laiku. Tie ir 4 oderlogi rīzalītos, balkona durvis, ārdurvis, 5 profilētu pildīņu iekšdurvis, kas ne visas atrodas savās sākotnējās vietās. Ārējam logam – profilēts šķērsis, pilastra tipa nosegļīstes ar čuguna kapiteļiem. 1. tipa logiem palodze ir masīva koka, ar liektu malu (P1). Apakšējās vērtnes aizvērtā stāvoklī nostiprināmas ar baskvili ar virpotu misiņa rokturi, augšējās – ar aizbīdni un aizgriežņiem. Centrālās ieejas durvis oriģinālas, ar oriģinālām virām, bet zudušu čuguna dekoru. Iekšdurvīm, kas atrodas biezās sienās, ailes sāni ar pildīņu apdari.

2. tipa logi ir oderlogi ar vienkāršāku dekoru, stilistiski tie varētu atbilst 1911 gada pārbūvei, atrodas ielas fasādē. Apakšējās vērtnes ar kanelurētu dekoratīvo līsti ar stilizētu kapiteli un cokolu. Profilēts sadalošais sprāklis. Palodze profilēta (P2).

2. tipa pildīņu durvis ļoti vienkāršas, pildīņš bez profila, ar fāzi.

Pārējo tipu logi ir groplogi, mansarda stāva jumta izbūvēs un ēkas sētas fasādē. Tie ir vienkāršāki, ar dažādu dalījumu, daudzkārt laboti, mainīti un aizvietoti. Palodzes dažādas.

7 tipa logi datējami ar 1912. gadu, kad būvēta kāpņu telpas piebūve.

Pagalma ēka

Pagalma ēkā konstatētas 2. tipa durvis. Sešu rūšu groplogs ar vidus statni.

Sekundāri asimetriski logi.

Furnitūra un kalumi

Ēkā ir kalta balkona marga, ar gadskaitli un pirmā tipa šnieka iniciāļiem, sākotnēja. Metāla drošības restes pirmā stāva logos dažādas, sekundāras, mazvērtīgas. Durvju furnitūra – rokturi, slēdzenes, galvenokārt, zudusi. Saglabājušās dažas sākotnējās stobrviras ar virpotiem galiem, ārdurvju viras un viru kāši, viens oriģināls 20-to – 30- to gadu rokturis.

1. un 2. tipa logiem saglabājušies baskviļi ar lietu bronzas rokturi.

Telpu apdare

Ielas ēka. Telpu apdare vienkārša. Grīdas – koka dēļu, sekundāras, pagrabā – betona, betona flīžu. Sienas – apmestas, krāsotas, ar padomju laika tapetēm, ar vertikāli liktu koka dēlīšu paneli (nepieciešamība skolas periodā). Griestu un sienu savienojuma vietās – liekumi.

1. Stāva griestos redzamas zudušu nelielu rozešu pēdas.

Pagalma ēka

Grīdu iesegumi – dēļu, noklāti ar sekundāru klājumu. Griesti vienkārši, apmesti, krāsoti. Daudzviet apšuti ar vēlāku plākšņu materiālu.

Krāsnis

Ielas ēka. Augstvērtīgas krāsnis nav konstatētas. **Pagalma ēka.** Vienkāršas apaļas metāla krāsnis.

Secinājumi.

Apsekotās ēkas grunts gabalā veido vienotu ansambli. Tā kā ielas ēkas fasādes pret pagalmu risinātas vienkārši, pagalma ēka ansamblī iekļaujas harmoniski.

Daudzajās pārbūvēs **ielas ēka** zaudējusi historisma veidolu, iekštelpu sākotnējo apdari un struktūru.

Fasāžu dekoratīvi plastiskie elementi ir sliktā stāvoklī. Pagalma dzega zudusi. Krāsnis iekšējās zudušas. Sākotnējās detaļas saglabājušās maz, pārvietotas, ir sliktā stāvoklī. Ēkas centrālās kāpnes izbūvētas neveikli, sliktā tehniskā stāvoklī. Kāpņu telpas piebūve sliktā tehniskā stāvoklī.

Bet šobrīd fasādē ir vēl pietiekami daudz vērtīga materiāla, lai būtu iespējams veikt fasāžu restaurāciju, kamēr nav saīruši dzegu profili un fasādes dekoratīvi plastiskie rotājumi. Ir iespējams rekonstruēt vārtu arku. Ir saglabājušies vērtīgi ailu aizpildījuma paraugi – sākotnējie logi, durvis, arī furnitūras paraugi.

Ēka bijusi neapdzīvota jau 1995. gadā, kad veidota NKMP lieta, tātad, gandrīz 30 gadus.

Arī **pagalma ēka** cietusi daudzās pārbūvēs. Dienvidu fasādes sekundārie logi izbūvēti nekvalitatīvi. Kāpnes sekundāras, neērtas. Iekšējās zem sekundāro uzslāņojumu slāņa nevar konstatēt sākotnējo apdari. Fasāžu apdare mitruma bojāta, daudzviet apmetums nobiris. Durvju un logu aizpildījumi nav augstvērtīgi vai sākotnēji.

Bet ir pietiekami daudz informācijas, lai restaurētu ēkas Z fasādi – atvērtu sākotnējās aillas, atjaunotu dekoru pilastru galos un atjaunotu ēku ansambli.

Rekomendācijas:

Saglabāt un restaurēt autentiskos elementus:

- Ielas un pagalma ēku fasādes ar to plastisko dekoru;
- Balkonu, balkona margas;
- Pirmā tipa logus un durvis.

Izmantotie avoti

“Bauska – pilsēta, kurā satiekas...” , Raitis Ābelnieks, Aigars Urtāns, izdevējs Bauskas muzejs.

“Neogotika Latvijas arhitektūrā”, Jānis Zilgalvis, izdevniecība Zinātne, 2005.g.

Arhīvu materiāli:

- *Nacionālās kultūras mantojuma pieminekļu pārvaldes dokumentācijas centra lieta*
- *Valsts zemes dienesta arhīva vēsturiskā inventarizācijas lieta*
- *Latvijas valsts vēstures arhīvs, 1679. fonds, 156. apraksts, 106., 11.1 lieta*
- *Latvijas valsts vēstures arhīvs, 751. fonds, 2. apraksts, 447. lieta*

Interneta vietnes:

- *bauskasvecpilseta.lv*
- *zudusilatvija.lv*
- *Indb.lv (Latvijas Nacionālā digitālā bibliotēka).*

Vēsturiskie attēli:

Ēka Rūpniecības 14. Sākotnējā divstāvu ēka neogotikas formās. Redzama arī bloķētā ēka. Bauskas novadpētniecības un mākslas muzeja attēls. (bauskasvecpilseta.lv)

Starp 1919.-1925.g. Ēkai Rūpniecības 14 izbūvēts mansarda stāvs. Kārniņu iesegums mansarda daļā. Poligonālos neogotiskos izvirzījumus vainago skārda kupoliņi. Vārtus iebraukšanai pagalmā sedz eliptiska arka. Uz ielas granīta stabiņi. Kalti karogu turētāji un margas pie ieejām veikalos. Jumta segums - kārniņi
Bauskas novadpētniecības un mākslas muzeja attēls. (Indb.lv)

1925.g. Ēkā Rūpniecības ielā 14 izvietots pasts un pamatskola. Bloķētajai ēkai pirmajā stāvā loga vietā izbūvēta papildus ieeja.
Bauskas novadpētniecības un mākslas muzeja attēls. (Indb.lv)

Starp 1925. un 1930. g. Ēkā Rūpniecības ielā 14 - pamatskola. Pie ēkas stiprinātas metāla laternas.
Bauskas novadpētniecības un mākslas muzeja attēls. (bauskasvecpilseta.lv)

1930.g. Ēkā Rūpniecības ielā 14 - pamatskola. Bloķētajai ēkai trešajā stāvā izbūvētas telpas ar lielu stiklojumu.

Gunta Eniņa attēls (Indb.lv)

1940. g. Pastāv abas ieejas pagrabstāva telpās. Kaltas margas ieejas kāpnēm.
Bauskas novadpētniecības un mākslas muzeja attēls. (Indb.lv)

Pēc 1944. g. Ēkas fonā. Ēka Rūpniecības ielā 14 redzama, bloķētā ēka zudusi.
Bauskas novadpētniecības un mākslas muzeja attēls. (Indb.lv)

Pēc 1944. g. Zuduši tornīšu kupolveida nobeigumi. Aizmūrēta viena no ieejām pagrabā. Bauskas novadpētniecības muzeja attēls. (Indb.lv)

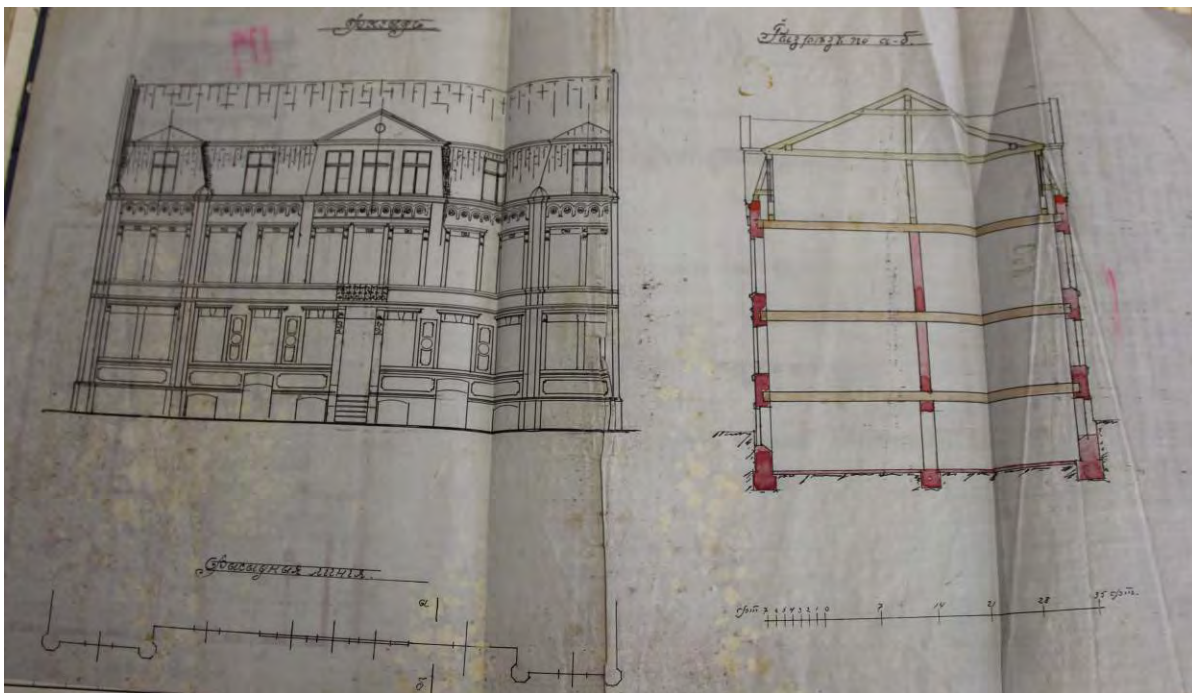

1995. g. Aizmūrētas abas ieejas pagrabā. Zudusi vārtu arka. Mansarda daļā jumta iesegums – skārds. Nacionālās kultūras mantojuma pieminekļu pārvaldes dokumentācijas centra lieta. Fotogrāfe M. Vanaga

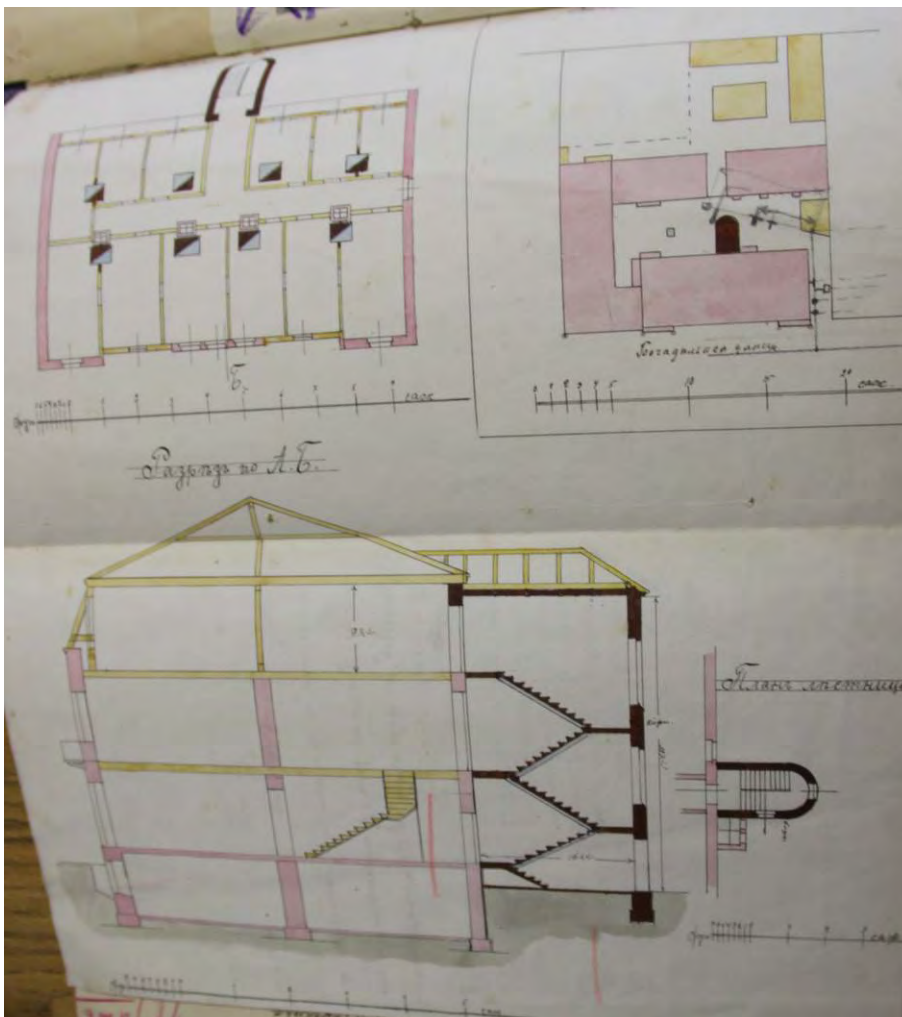

2012. g. Attēla stūrī redzama 50 – tajos gados būvētā internāta ēka pagalmā.
Bauskas novadpētniecības un mākslas muzeja attēls. (bauskasvecpilsēta.lv)

Grafiskie materiāli

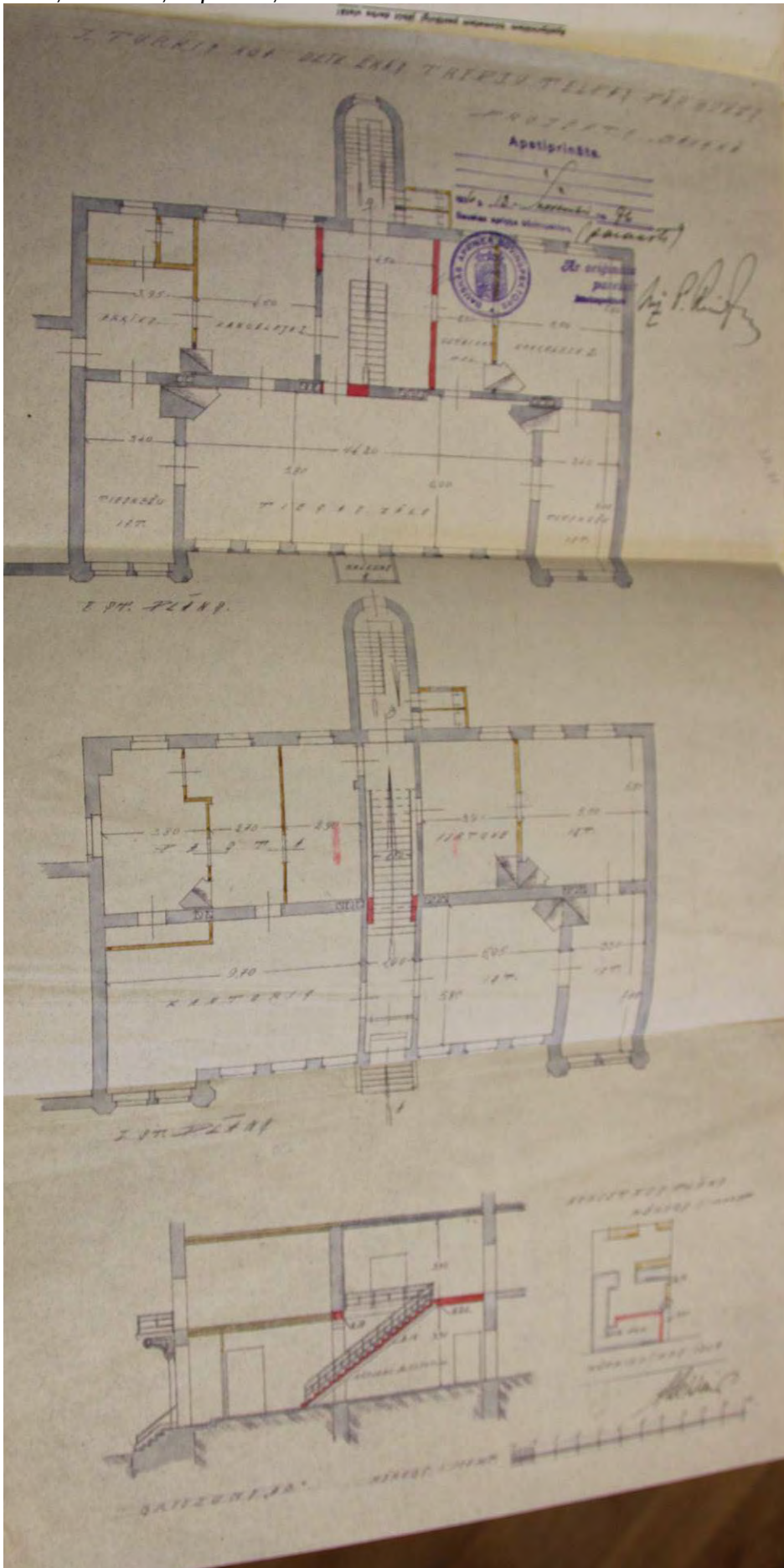

1911.g. Ielas ēka. Fasāžu izmaiņas un 3. stāva izbūves projekts.
LVVA, 751 fonds, 2 apraksts, 447 lieta

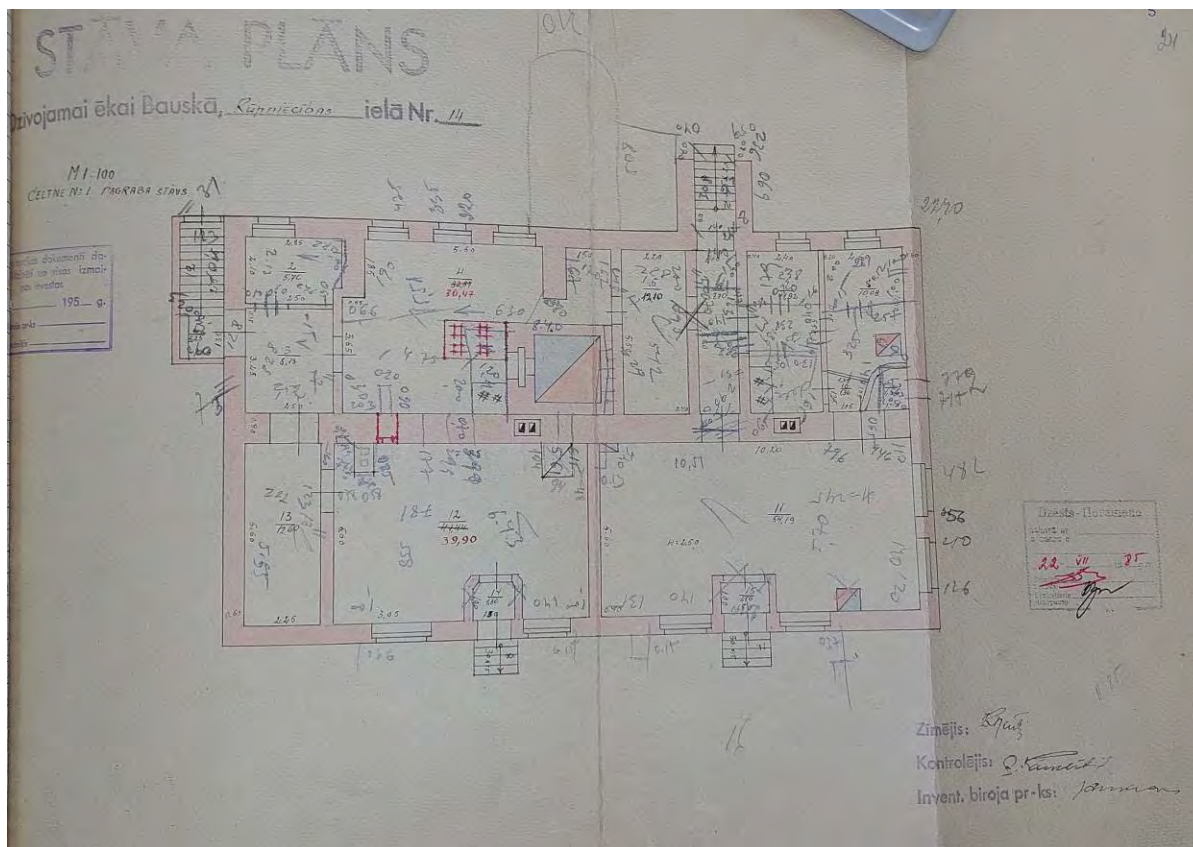
1912.g. Ielas ēka. Kāpņu telpas piebūves projekts.

LVVA, 751 fonds, 2 apraksts, 447 lieta.

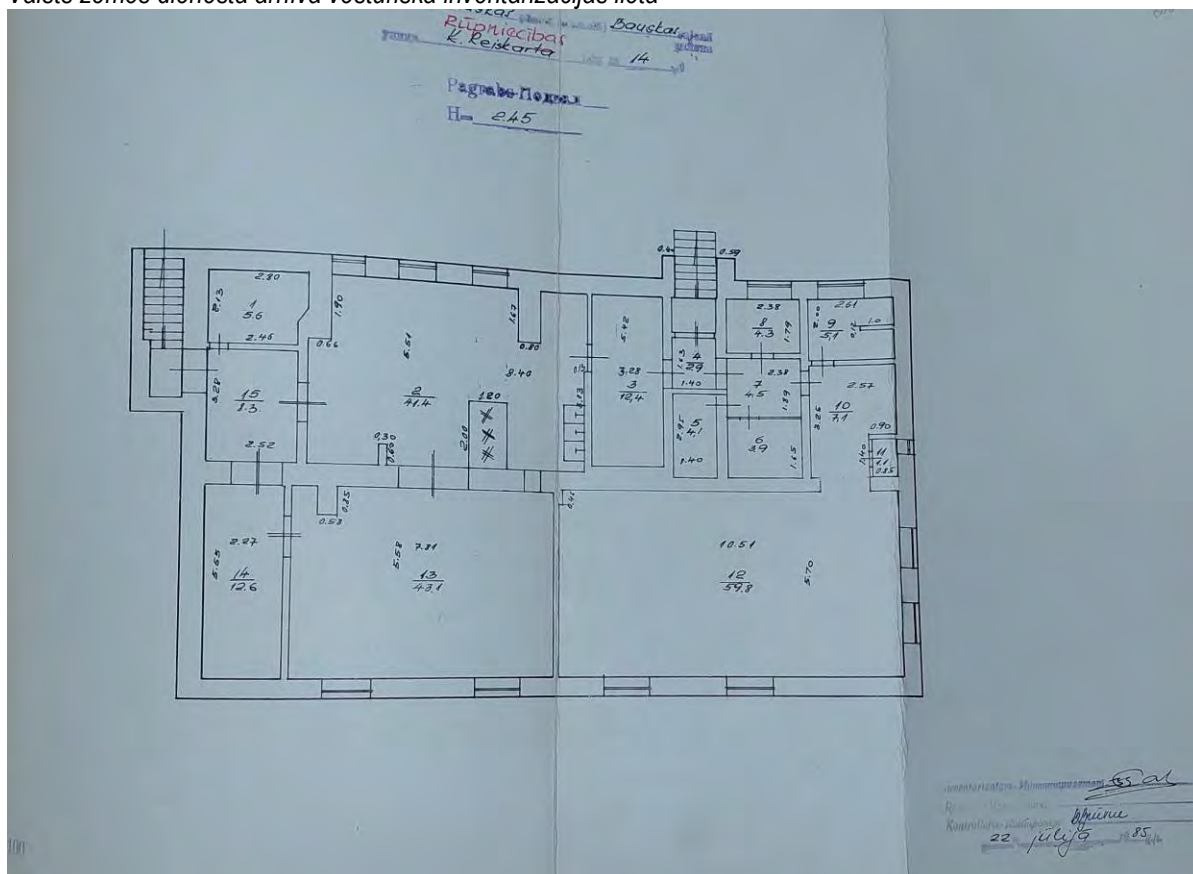
1936.g. lelas ēka. lekšējo koka kāpņu nomaiņas projekts.

LVVA, 751. fonds, 2. apraksts, 447. lieta.

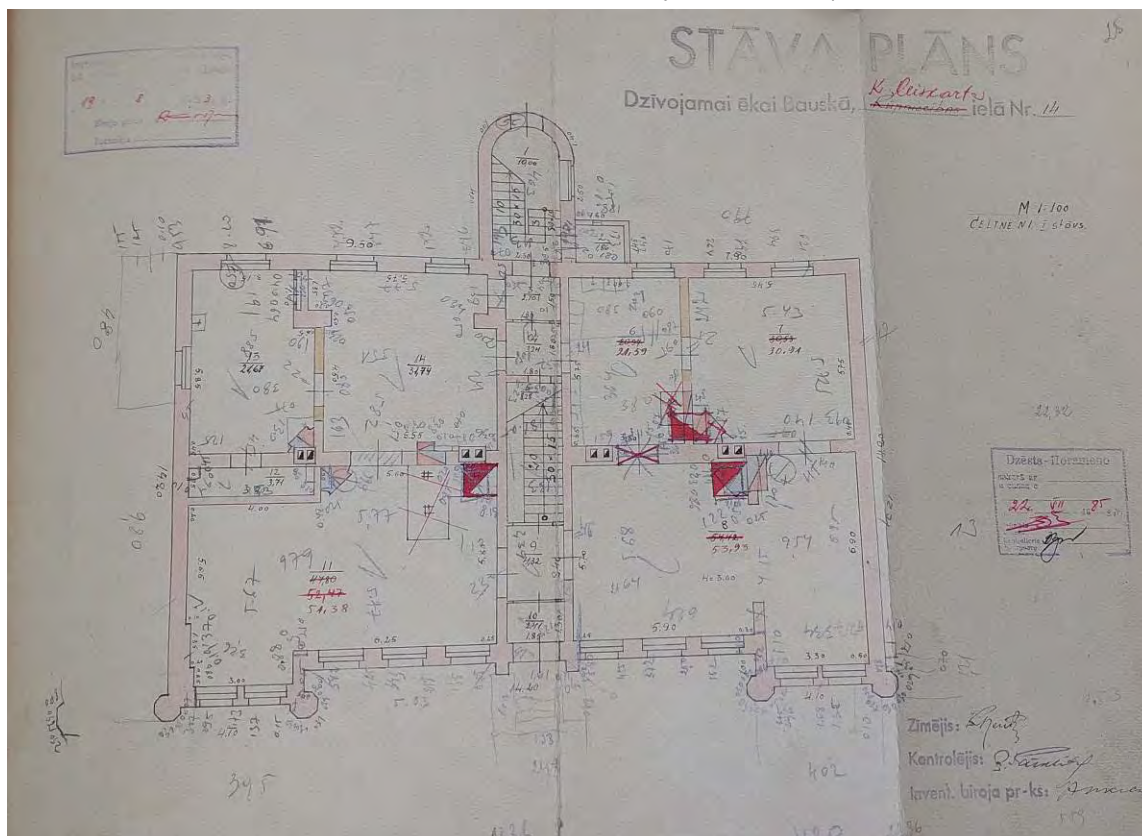
1948.g. ielas ēka. Pagrabstāva plāns.

Valsts zemes dienesta arhīva vēsturiskā inventarizācijas lieta

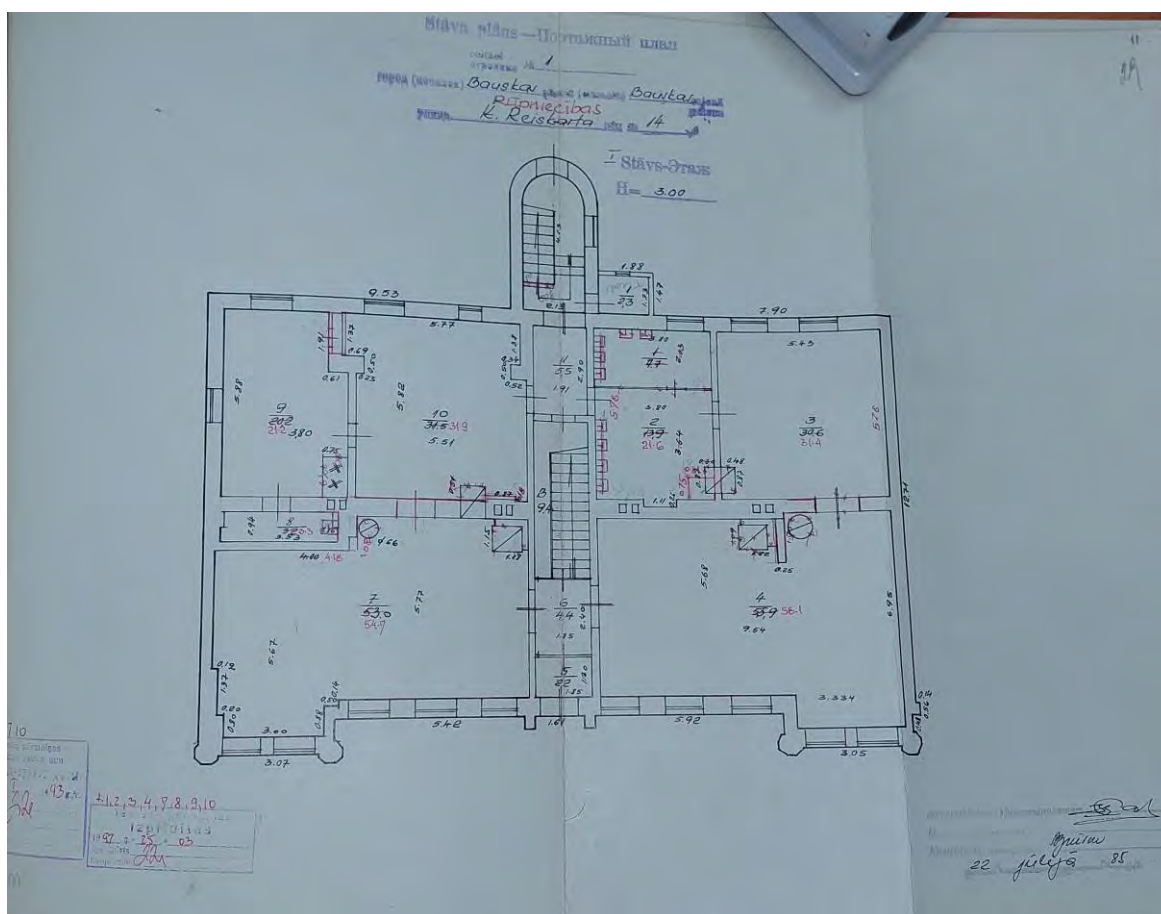
1985.g. ielas ēka. Pagrabstāva plāns.

Valsts zemes dienesta arhīva vēsturiskā inventarizācijas lieta

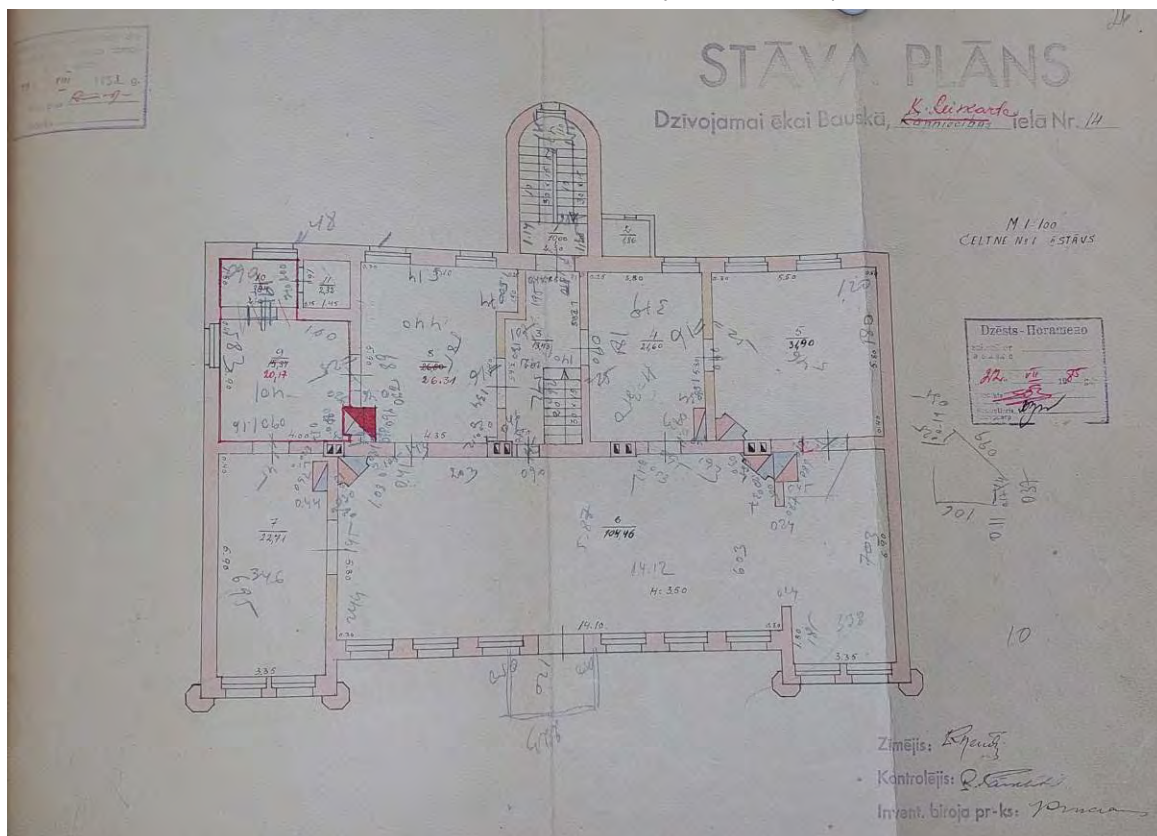
1948.g. ielas ēka. Pirmā stāva plāns.

Valsts zemes dienesta arhīva vēsturiskā inventarizācijas lieta

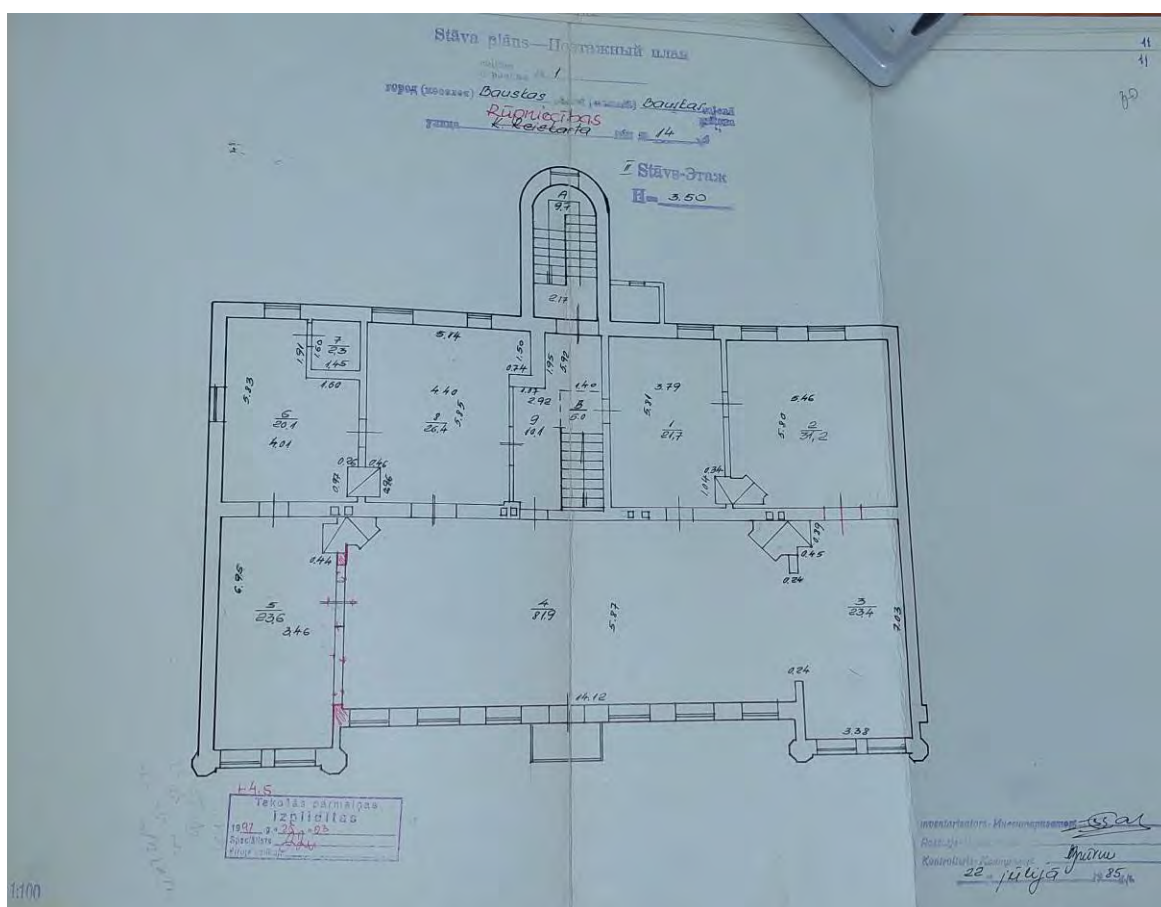
1985.g. Pirmā stāva plāns.

Valsts zemes dienesta arhīva vēsturiskā inventarizācijas lieta

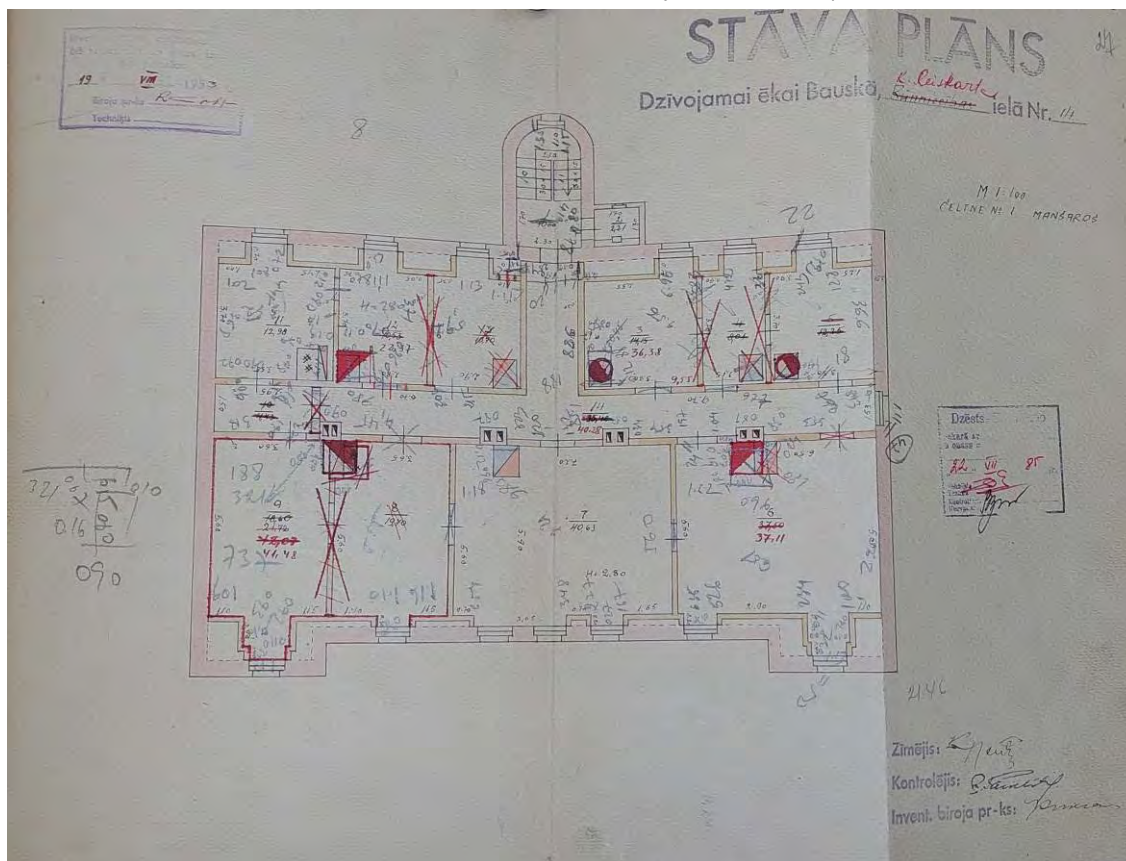
1948.g. ielas ēka. Otrā stāva plāns.

Valsts zemes dienesta arhīva vēsturiskā inventarizācijas lieta

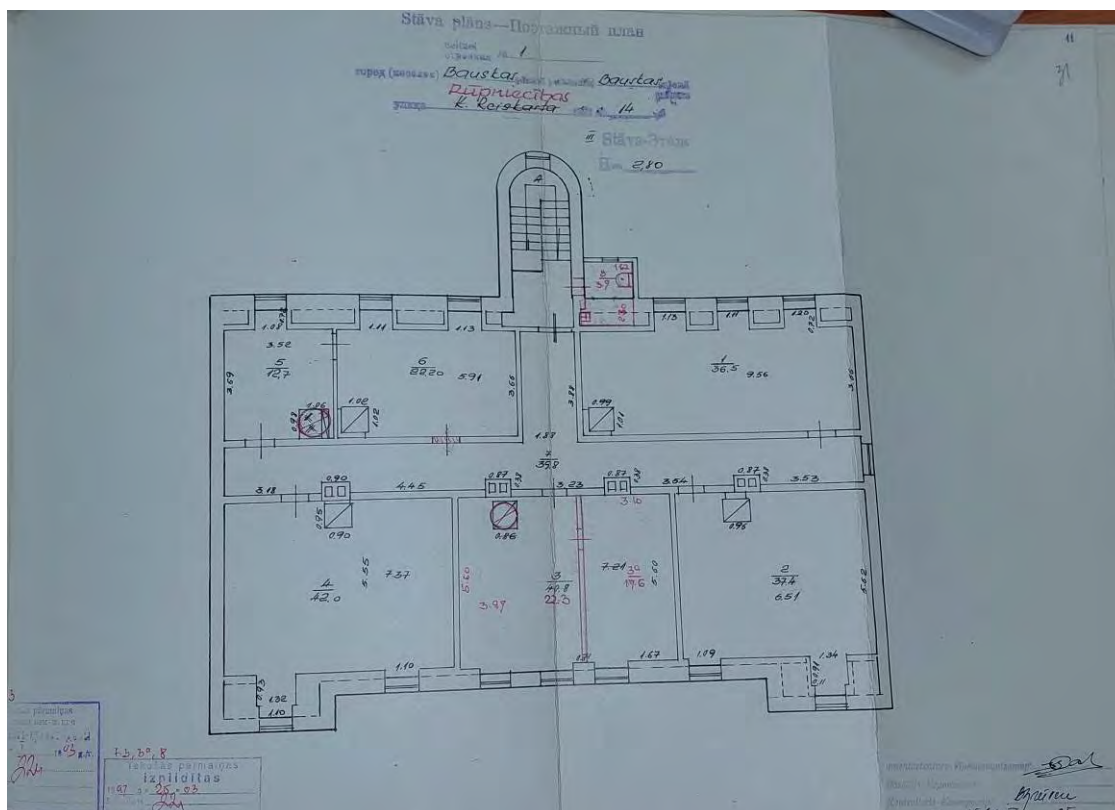
1985.g. Otrā stāva plāns.

Valsts zemes dienesta arhīva vēsturiskā inventarizācijas lieta

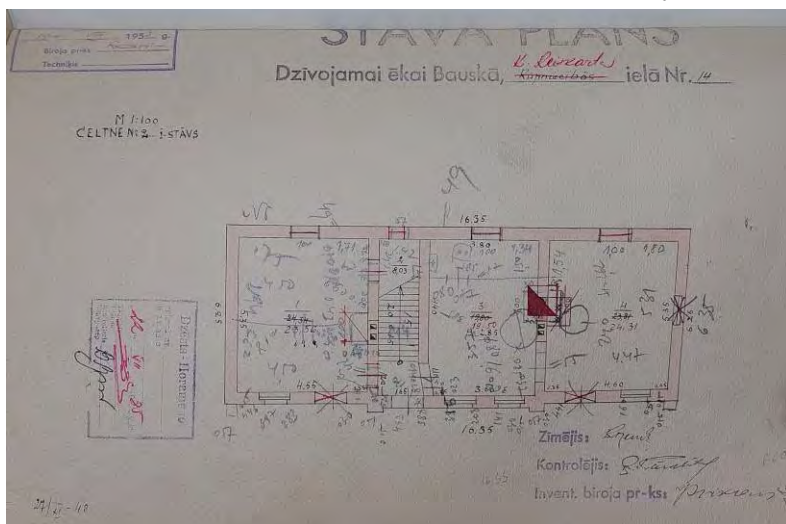
1948.g. ielas ēka. Trešā stāva plāns.

Valsts zemes dienesta arhīva vēsturiskā inventarizācijas lieta

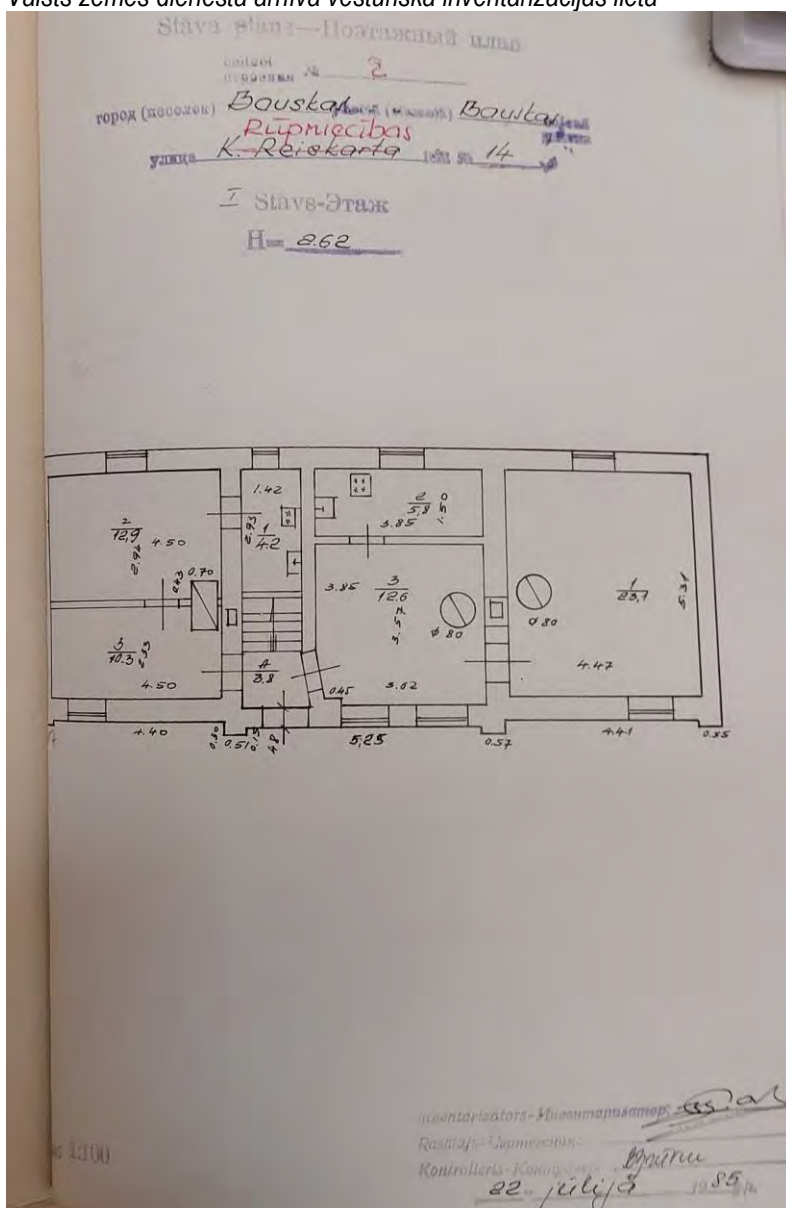
1985.g. Trešā stāva plāns.

Valsts zemes dienesta arhīva vēsturiskā inventarizācijas lieta

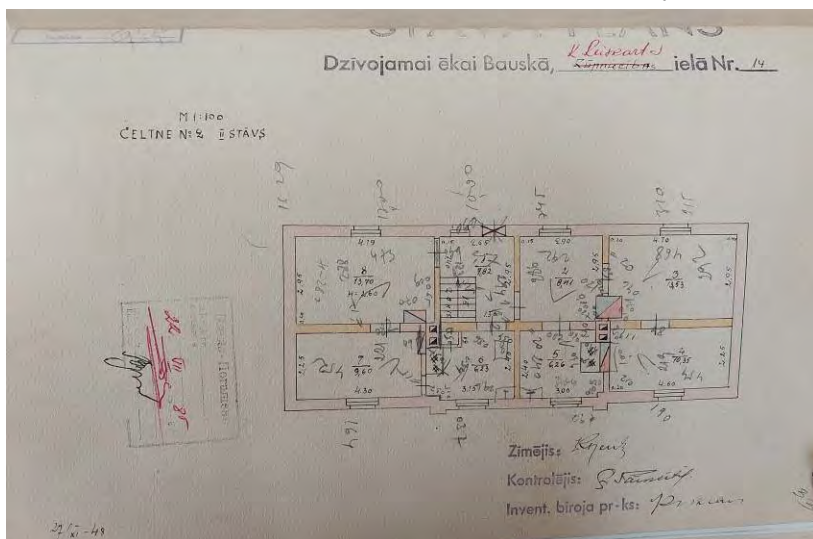
1948.g. Pagalma ēka. Pirmā stāva plāns.

Valsts zemes dienesta arhīva vēsturiskā inventarizācijas lieta

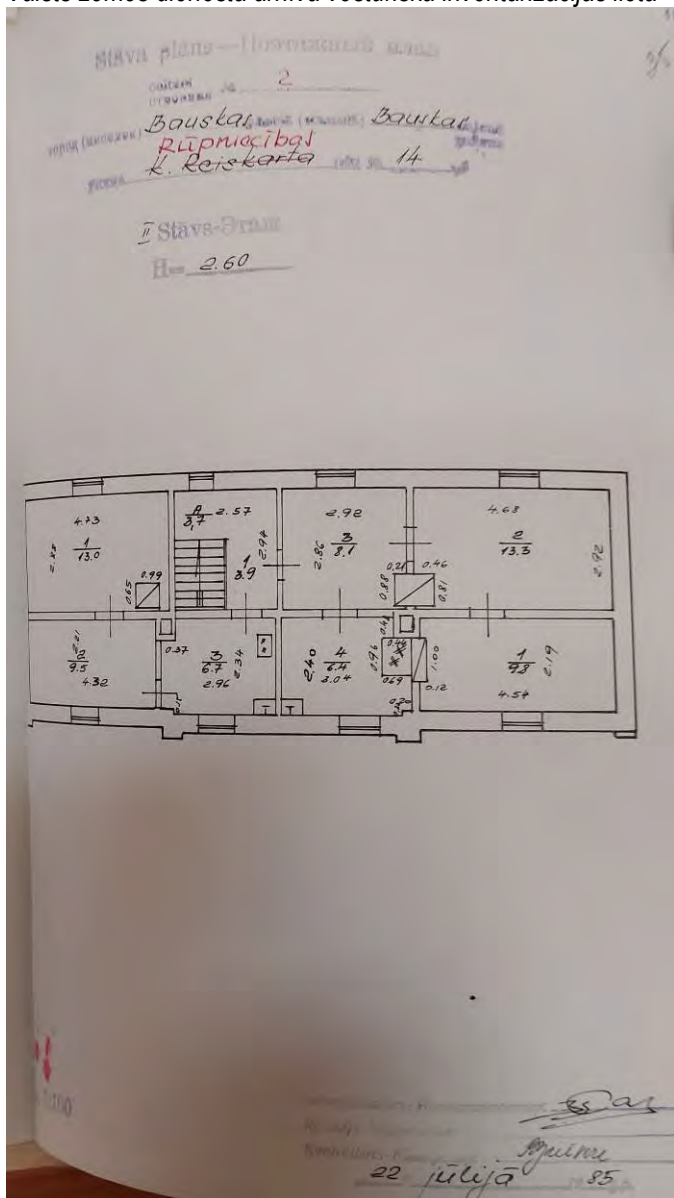
1985.g. Pagalma ēka. Pirmā stāva plāns.

Valsts zemes dienesta arhīva vēsturiskā inventarizācijas lieta

1948.g. Pagalma ēka. Otrā stāva plāns.

Valsts zemes dienesta arhīva vēsturiskā inventarizācijas lieta

1985.g. Pagalma ēka. Otrā stāva plāns.

Valsts zemes dienesta arhīva vēsturiskā inventarizācijas lieta

FOTOFIKSĀCIJA

Fotofiksācija tika veikta no 2022 gada marta līdz 2022 gada jūnijam. Fotofiksācijas punkti un marķējums plānā – arhitektoniski mākslinieciskās inventarizācijas kartogrammās.

Kopskati.

FF NR.	ATTĒLS/ APRAKSTS
F01	
Ielas ēkas fasāde skatā no Rūpniecības ielas. Fasādē redzamas aizmūrētās ailas uz pagrabstāva telpām.	
F02	
Ielas ēkas fasāde skatā no pagalma.	

F03		
Ielas ēkas austrumu fasāde. Skats no pagalma.		
F04		F05
Ielas ēka. Centrālā ieeja ar balkonu. Balkona kaltās restes ar ģipšnieka iniciāliem.		
		Ielas ēka. Aklais logs Rietumu fasādē.

F06		F07	
	Ielas ēka. Kalts karoga turētājs.		Ielas ēka. Mūrētās vārtu arkas mala ar oriģināliem viru kāšiem.
F08			
	Sētas ēka. Ziemeļu fasāde.		

F09

Sētas ēka. Dienvidu fasāde

F10

Sētas ēka. Groplogi ēkas ziemeļu fasādē. 1. stāvs

F11		F12	
	Sētas ēka. Pilastra sākotnējā apdare zem vēlāka apmetuma Z fasādē.		Sētas ēka. Fasādes sākotnējā apdare zem vēlāka apmetuma – ar tumši pelēku masā krāsotu apmetumu izšuvots sarkano ķieģeļu mūris tuvplānā.

Logi. Ielas ēka.

FF NR.	ATTĒLS/ APRAKSTS	FF NR.	ATTĒLS/ APRAKSTS
F13		F14	
	L-1-1. Koka oderlogs. Ārējam logam – profilēts šķērsis. Pilastra tipa noseglīstes ar čuguna kapiteļiem. Augšējās un apakšējās vērtnes veramas uz iekšu. Apakšējās aizvērtā stāvoklī nostiprināmas ar baskvili ar virpotu misiņa rokturi, augšējās – ar aizbīdni un aizgriežņiem. 1. tips		L 1-1 .Iekšējais logs zudis. Ziemas vērtnes augšējā daļa bijusi iestiprināta rāmī ar tapām un nostiprināta ar aizgriežņiem. Bieza koka palodze ar noapaļojumu un noapaļotiem galiem. Palodze blakus logiem kopēja. 1. tips
F15		F16	
	L 1-3. Koka oderlogs. Ārējais logs ar aizceļamu 3 rūšu augšējo vērtni. Apakšējās vērtnes ar kanelurētu dekoratīvo listi ar stilizētu kapiteli un cokolu. Profilēts sadalošais sprāklis. 2. tips		L 1-3.Iekšējais logs logs ar aizceļamu 3 rūšu augšējo vērtni. Apakšējās vērtnes veramas. Bieza koka profilēta palodze. Loga kārbai katrā pusē pieskrūvētie 2- daļīgi iekšējie slēgi – vēlāki. 2. tips

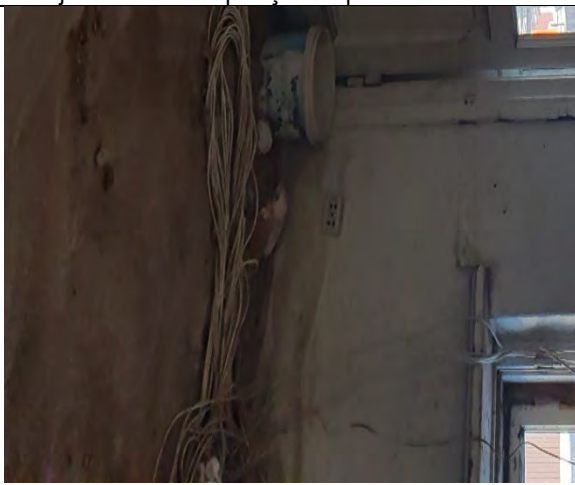
F17		F18	
L 1-14. Koka groplogs. Ārējam logam horizontāls profilēts spraislis. Augšējā vērtne ar 3 rūtīm fiksēta. Apakšējās vērtnes ar 2 rūtīm katra – veramas. 3. tips.		L 2-14. Iekšējam logam horizontāls spraislis. Augšējā vērtne ar 3 rūtīm fiksēta. Apakšējās vērtnes ar 2 rūtīm katra – veramas. Izvietots sētas fasādē. 3. tips	
F19		F20	
L 2-18. Koka groplogs. Ārējam logam horizontāls spraislis. Augšējā vērtne ar 2 rūtīm, fiksēta. Apakšējās vērtnes ar 2 rūtīm ar asimetrisku dalījumu katrai – veramas. 4. tips		L 2-16. Iekšējam logam horizontāls spraislis. Augšējā vērtne ar 2 rūtīm fiksēta. Apakšējās vērtnes ar 2 rūtīm ar asimetrisku dalījumu katra – veramas. 4. tips	

		F21	
			L 2-17. Loga profils. 4. tips
F22		F23	
	L 3-9. Koka groplogs. Ārējam logam horizontāls spraislis. Augšējā vērtnē ar 2 rūtīm, verama. Apakšējās vērtņes ar 2 rūtīm— veramas. 5. tips.		L 3-9. Iekšējam logam augšējā vērtnē ar 2 rūtīm fiksēta. Apakšējās vērtņes ar 2 rūtīm— veramas. 5. tips.

F24		F25		
	L 3-4. Koka groplogs. Ārējam logam horizontāls profilēts spraislis. Augšējā vērtne ar 2 rūtīm, verama. Apakšējās vērtnes veramas. Pusapaļas uzlikas. 6. tips		L 3-4. Iekšējam logam augšējā vērtne ar 2 rūtīm fiksēta. Apakšējās vērtnes – veramas. 6. tips	
F26		F27		Iekšējam
	L 3-11. Koka groplogs. Ārējam logam horizontāls profilēts spraislis. Augšējā vērtne ar 2 rūtīm, verama. Apakšējās vērtnes veramas, sīkrūšu. 7. tips.		L 2-15. Iekšējais ziemas logs neverams, ar analoģu daļījumu kā ārējam. 7. tips.	

Durvju fotofiksācija. Ielas ēka.

F28		F29	
	Ārdurvis AD1. Skats no ārpusē. Profilēts pildīšs, cokols, horizontālais spraislis. Uzlikas kanelurētas puskolonnas veidā. Čuguna kapitelī. Redzamas pēdas no zudušām čuguna dekoratīvām detaļām. Zuduši rokturi, stiklojums.		Ārdurvis AD1. Skats no iekšpuses. Oriģinālās viras, viru kāši, aizbīdnis.
F30		F31	

	Divviru pildīņu iekšdurvis D 1-1. Skats no gaitenā. Profilēts pildīņš, apmale. Zuduši rokturi. Dubulto durvju ārējais komplekts zudis. 1. tips.		Divviru iekšdurvis D 1-1. Skats no telpas. Profilēts pildīņš, apmale. Zuduši rokturi, saglabājušās viras ar virpotām galvām. 1. tips.
F32		F33	
	Vienviru pildīņu iekšdurvis D 1-5. Profilēts pildīņš, apmale. Daļēji saglabājušās viras. 1. tips.		Izceltas vienviru pildīņu iekšdurvis ar zudušu stiklojumu. Profilēts pildīņš. 1. tips.
F34		F35	
	Divviru balkona durvis BD 1. Skats no ārpuses. Profilēts pildīņš. Zuduši rokturi 1. tipa vērtne, uzlika, virsgaismā - kā 2. tipa logiem.		Divviru balkona durvis BD 1. Skats no iekšpuses. Profilēts pildīņš. Zuduši rokturi 1. tips.

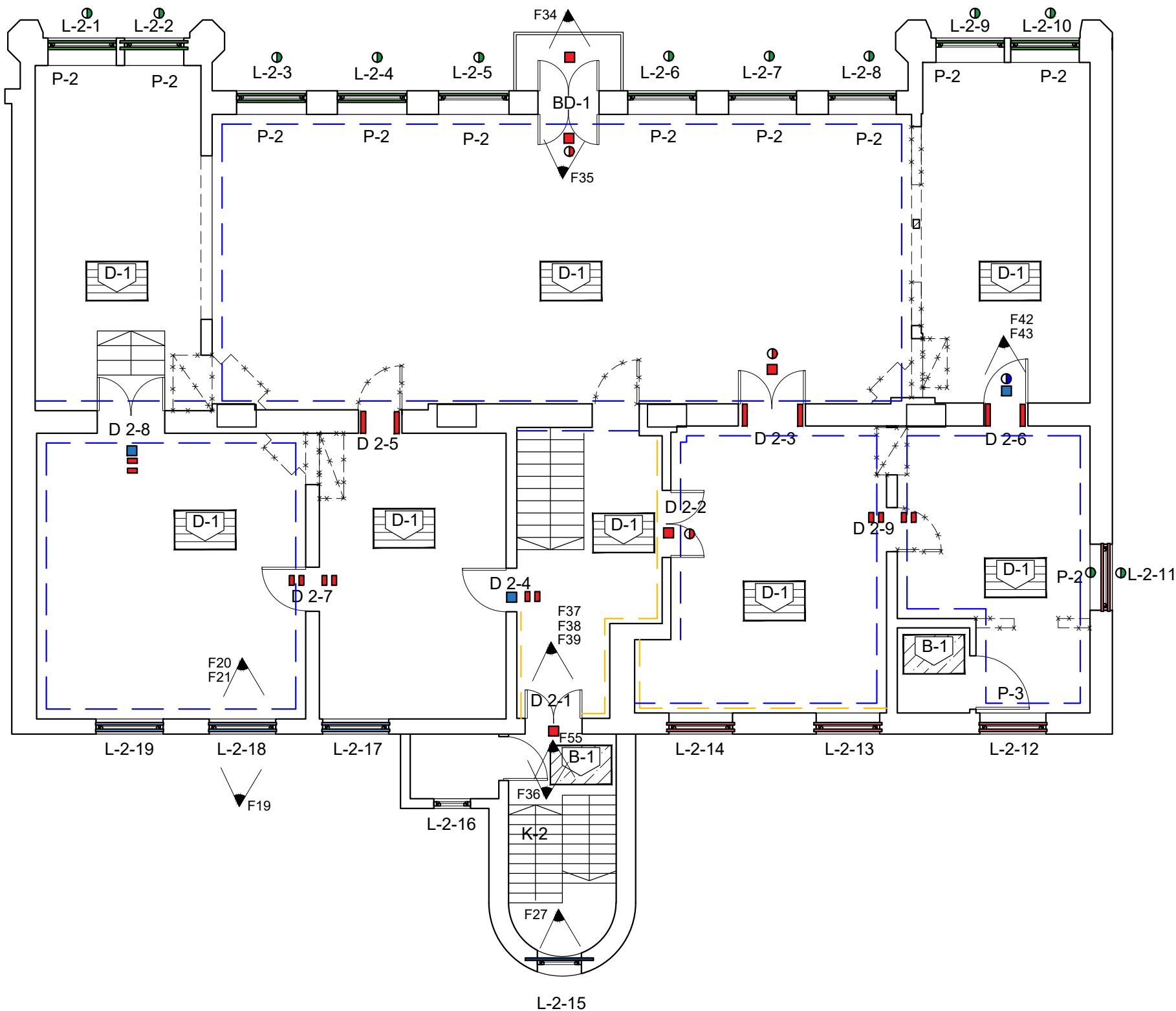
F36		F37	
	Divviru pildīņu iekšdurvis D 2-1 ar stiklojumu. Skats no kāpnēm. Zuduši rokturi. Dubulto durvju ārējais komplekts zudis. Durvis D 2-1, iespējams, pārvietotas. Sekundāras drošības līstes. 1. tips.		Divviru pildīņu iekšdurvis D 2-1 ar stiklojumu. Skats no telpas. Dekoratīva uzlika kanelurētas kolonnas veidā ar čuguna kapiteli. Zuduši rokturi. 1. tips.
F38		F39	
	Divviru pildīņu iekšdurvis D 2-1. Profilēti pildīņi. Dekoratīva uzlika kanelurētas kolonnas veidā ar čuguna kapiteli.		Divviru pildīņu iekšdurvis D 2-1. Profilēti pildīņi. Dekoratīva uzlika profilēts koka cokols.

F40		F41	
	Divviru pildīņu iekšdurvis D 1-3 ar stiklojumu. Skats no kāpnēm. Sekundāri rokturi. 2. tips. 1. tipa viras		Divviru asimetriskas pildīņu iekšdurvis D 1-2 . Skats no telpas. Sekundāri rokturi. 2. tips.
F42		F43	
	Vienviru pildīņu iekšdurvis D-2-6. 2. tips		Vienviru pildīņu iekšdurvis D-2-6. 2. tips. Rokturis.

F44		F45	
	Stiklotas divviru iekšdurvis, viena vērtne izcelta. D 01. 2. tips		Vienviru dēļu durvis, D 04, pagraba telpās
F46		F47	
	Vienviru dēļu durvis D 07, stiprinātas ar kaltām virām uz viru kāšiem, pagrabstāvā.		Sētas ēka. 2. tipa durvis 1. stāvā.

F48		F49	
	Ielas ēka. Palodzes profils P-1		Ielas ēka. Palodzes profils P-2
F50		F51	
	Ielas ēka. Rozetes nospiedums griestos		
F52		F53	
	Ielas ēka. Kāpnes K-1 uz 2. stāvu. Kopskats.		Ielas ēka. Kāpnes K-1 uz 2. stāvu. Detaļa

F54		F55	
	Ielas ēka. Kāpnes K-2 uz 3. stāvu. Kopskats.		Ielas ēka. Kāpnes K- 2 uz 2. stāvu. Detaļa
F57		F58	
	Sētas ēka. Kāpnes skatā uz leju.		Sētas ēka. Kāpnes skatā uz augšu.

PIEŅEMTIE APZĪMĒJUMI	
	SĀKOTNĒJĀS KONSTRUKCIJAS
	ZUDUŠĀS KONSTRUKCIJAS
	KONSTRUKCIJU PROJEKCIJAS
	FLĪŽU GRĪDA
	DĒĻU GRĪDA
	DĒĻU GRĪDA AR KOKŠKIEDRU PLĀKSNES SEGUMU
	BETONA GRĪDA
	LOGA MARKA
	RESTU MARGA
	PALODZES TIPS
	DĒĻU APŠUVUMS, H = 1.45
	APŠUVUMS
	GRIESTU LIEKUMI
	ORIĢINĀLA 1. TIPA VĒRTNE
	ORIĢINĀLA 2. TIPA VĒRTNE
	ORIĢINĀLA 3. TIPA VĒRTNE
	ORIĢINĀLA 4. TIPA VĒRTNE
	ORIĢINĀLAS 1. TIPA DURVIS
	ORIĢINĀLAS 2. TIPA DURVIS
	DAĻĒJU SAGLABĀJUSIES ORIĢINĀLA FURNITŪRA (1. TIPS)
	ORIĢINĀLA LOGU FURNITŪRA BASKVILS, ROKTURIS

- PIEZĪMES:**
- APSEKOJUMS VEIKTS 2022. GADA MARTĀ - JŪNIJĀ.
 - PLĀNA PAMATĀ IZMANTOTA AKTUĀLĀ ĒKAS TEHNISKĀS INVENTARIZĀCIJAS SHĒMA.
 - KARTOGRAMMĀ ATTĒLOTAS TIKAI TĀS IZMAIŅAS, KURAS NEPĀRPROTAMI KONSTATĒJAMAS DABĀ.
 - ZUDUŠĀS KONSTRUKCIJAS NORĀDĪTAS PRET AKTUĀĻO INVENTARIZĀCIJAS LIETU NO 2003. GADA.

 SIA "VIRTU" KALNCIEMA 40E LV 1046, BŪVK. REĢ. NR. 0502-R	PASŪTĪTĀJS	SIA "STRĀVA" 46803001465	PASŪT./ARHĪVA NR. 89-22-BAR-BP
	BŪVOBJEKTS	DAUDZDZĪVOKĻU DZĪVOJAMO ĒKU PĀRBŪVE UN PIEBŪVE	STADIJA AMI
	ADRESE KAD. NR.	RŪPNIECĪBAS IELA 14, BAUSKA, LV-3901 40010028001	FAILA NR. BAR_1_AMI-102.dwg
	RASĒJUMS	IELAS ĒKA. 2.STĀVA KARTOGRAMMA AR FOTOFIKSĀCIJAS PUNKTIEM	DAĻA RAS. NR. AMI-102
AUTORI		UZVĀRDS	PARAKSTS
AR DAĻAS VADĪTĀJS		I. MAURĀNE	MĒROGS M 1:100
IZSTRĀDĀJA		B.ROMKA	DATUMS
			LAPAS NR.